

**Tilsynsrapport for varslet tilsyn
Dagtilbuddene Kastanjehuset, Silkeborg, Daghus Hinge og
Bakkevænget, Kjellerup
D. 10-03-2009**

Oplysninger om tilbuddet

Tilbuddets navn: Kastanjehuset Daghus Hinge Bakkevænget, Kjellerup. Bakkevænget er besigtiget, men beskrives ikke yderligere da det er midlertidigt lukket.
Lovgrundlag: Kastanjehuset, § 104, aktivitets- og værested Daghus Hinge, § 103, beskyttet beskæftigelse
Adresse: Kastanjehuset, Estrupsgade 4, 8600 Silkeborg Daghus Hinge, Tingskrivervej 37, Hinge, 8620 Kjellerup
Telefon: Kastanjehuset: 87 20 42 00 Daghus Hinge: 86 88 60 20
Mailadresse: Kastanjehuset: kastanjehuset@silkeborg.dk Daghus Hinge: under udarbejdelse
Hjemmeside: Kastanjehuset: www.kastanjehuset.silkeborgkommune.dk Daghus Hinge: under udarbejdelse, se evt. under Silkeborg kommunes hjemmeside
Afdelinger / målgruppe / antal pladser: Kastanjehuset er et socialpsykiatrisk dagtilbud, et aktivitets- og udviklingscenter for voksne sindslidende (18-65 år) med 25 fuldtidspladser. Der er fokus på meningsfulde aktiviteter, socialt samvær, og "det gode liv." Aktiviteterne foregår bl.a. i Køkkengruppe, bagegruppe, praktisk gruppe, kontorgruppe, kreativ gruppe, og der er også motionstilbud i ugeskemaet, så som gåtur, løb, styrketræning. Derudover er der bl.a. fælles temadage, udflugter, fester. Daghus Hinge er et socialpsykiatrisk daghus med beskyttet beskæftigelse for voksne sindslidende (18-65 år) med 26 fuldtidspladser. Der er mulighed for skånejobsættelse. Der er fokus på meningsfuldt arbejde. Arbejdet foregår i de to arbejdsgrupper, køkkenhold og

udehold.

Oplysninger vedrørende det aktuelle tilsyn

Varighed:

Besigtigelse af lokalerne fandt sted d. 24-02-2009, i tidsrummet fra kl. 9.00 til 14.

Tilsynet med dialog fandt sted d. 10-03-2009, i tidsrummet fra kl. 9.00 til 15.

Hvordan er tilsynet forberedt:

Tilsynet er varslet pr. mail d. 06-10-2008 og 03-02-2009.

Ved besigtigelsen d. 24-02 2009 blev følgende skriftlige informationsmateriale udleveret:

- Institutionsaftale for Dag- og beskæftigelsestilbud Hinge, Aktivitetstilbuddene Kastanjehuset og Bakkevænget (for 2009)
- Opfølgningsskrivelse
- Vedrørende handleplaner
- Ugeplan for Kastanjehuset, gældende fra marts 2009
- Pjece for Daghus Hinge
- Pjece for Kastanjehuset

Tilsynets form:

- Besigtigelse af alle lokaliteterne i Daghus Hinge, Kostprojektet i Kjellerup, Bakkevænget, Kjellerup, og Kastanjehuset, Silkeborg.
- Dialog med leder og medarbejdere
- Tidsrum fra kl. 14-15 d. 10-03 2009, hvor brugere og pårørende kunne komme i dialog med tilsynet.

Hvem deltog:

Leder Thomas Haman, Vivi Bjerre (Daghus Hinge), Per Søndergaard, SR (Daghus Hinge), Anette Thomsen SR, (Kastanjehuset).

Fra tilsynet deltog socialkonsulent Jan Skou-Nielsen fra Silkeborg kommune, psykolog Kirsten Højbjerg fra VIA University College, og Grethe Krog, konsulent fra Socialpsykiatrien, Skanderborg kommune (referent).

På hvilken måde har det været muligt at opleve det sociale samspil i tilbuddet:

Under besigtigelsen kom tilsynet rundt og så de forskellige aktivitets- og arbejdsgrupper i funktion, såvel i Daghus Hinge og Kostprojektet i Kjellerup, som i Kastanjehuset. Frokosten blev begge dage indtaget i fælleslokalerne sammen med brugerne i Kastanjehuset. Det har derfor været muligt at opleve et glimt af den afslappede stemning og gode respektfulde kommunikation, der virker til at være på alle stederne.

Har der været samtale med beboere / pårørende:

Der mødte ikke brugere eller pårørende op til dialog med tilsynet, så der har blot været korte sporadiske samtaler under besigtigelsen og under frokosten.

Den pædagogiske, omsorgs- og plejemæssige praksis i tilbuddet

Det pædagogiske arbejde:

Den pædagogiske indfaldsvinkel er Recovery og miljøterapeutisk orienteret. Det tilstræbes at anvende det bedste fra de anerkendte teorier og metoder, bl.a. har flere medarbejdere kognitiv uddannelse, nogle er NADA -instruktører(øreakupunktur), andre er Recovery-instruktører. Der arbejdes også med Stemmehearing, og generelt med social færdighedstræning og rehabilitering. Tilgangen til den enkelte bruger er helhedsorienteret.

Pædagogiske/ omsorgsmæssige prioriteringer:

Overordnet er der fokus på at skabe aktivitets- og arbejdstilbud som giver de sindslidende brugere nogle meningsfulde aktiviteter/ et meningsfyldt arbejde at stå op til. Desuden er det målet at tilbyde brugere at være en del af et socialt fællesskab. Kastanjehuset tilstræber at være såvel et arbejdssted som et lære/leve-sted, hvorimod Daghus Hinge og Kostprojektet har mest fokus på at være en arbejdsplads, og brugerne der er ansat i skånejob. Dog tilbydes der behandling i form af NADA i Daghus Hinge.

Der er begge steder fokus på mennesket frem for diagnosen, på det gode dagligliv/arbejdsliv frem for på sygdommen. Ligeledes er der begge steder et holistisk og humanistisk menneskesyn. Personalet ”går med og foran”, de arbejder sammen med brugerne i aktiviteterne, og fungerer i al aktiviteten i dagtilbuddene som rollemodeller.

Systematik/handleplaner:

Rammen er at der skal holdes statusmøder med bruger og sagsbehandler en gang årligt, hvortil der laves et skriftligt oplæg/pædagogisk plan. Formålet med statusmøderne er at evaluere og justere mål og fremtidsplaner med brugeren. Brugeren opfordres til selv at være med til at skrive oplægget, hvilket de fleste gerne vil.

Et eksempel på et individuelt delmål kan f.eks. være at klare en opgave/lave en frokostret selvstændigt, eller at samarbejde med en anden omkring en opgave, hvor målet så kan være det sociale aspekt i at kunne samarbejde.

Pga. sagsbehandleres arbejdspresses afholdes der ikke statusmøder med sagsbehandlere pt., men opfølgingsnotat sendes til sagsbehandlerne.

Oplæg/pædagogisk plan udarbejdes af kontaktperson sammen med bruger.

I begge dagtilbud har brugerne en kontaktperson. Kontaktpersonens opgaver er bl.a. følge op på hvordan den enkelte bruger har det, eventuelt have individuelle samtaler med brugeren, samt telefonisk kontakt, dersom brugeren ikke møder som planlagt. Dog arbejdes der med fleksibilitet, hvor personalet dækker hinandens opgaver ind ved fravær.

Kastanjehuset arbejder ud fra en ugeplan, som justeres efter behov, i samarbejde med brugerne. Ud over de faste aktiviteter er der et musikterapeutisk forløb for en enkelt bruger. Aktiviteterne tilpasses brugernes ønsker og behov.

På Daghus Hinges køkkenhold og udehold arbejdes der ud fra de daglige og årstidsbestemte rytmer, i madlavningen, og i udearbejdet i have/skov, samt pedalarbejdet. Opgaverne bestemmes af

hvad der er behov for at lave, og hvad den enkelte har interesse for, samt hvad der kan sælges. I Daghus Hinge er der også et enkeltmands-projekt, i samarbejde med botilbuddet Hinge.

Hverdagens aktiviteter:

Udover de daglige og ugentlige aktiviteter, arrangeres der i Kastanjehuset en årlig ferietur (udflytning), og en månedlig fredags-udflugt. I år går ferieturen til en feriekoloni ved Bogense 12-14 maj. Desuden årstids- og lejlighedsbestemte fester.

I Daghus Hinge var en Jagtmiddag nært forestående, med deltagelse af brugere fra dag- og bo tilbud, samt pårørende.

Daghuset arrangerer også loppemarked, og har salgsboder med planter, fuglehuse, etc.

Brugerne har forskellige ansvarsområder, f.eks. blomsterpasning, indkøb.

Der foregår også aktiviteter udenfor matriklen, såsom svømning, og idræt om dagen i Silkeborg.

Dagtilbuddene har en fælles motorbåd, den kan alle benytte, når de har gennemgået sikkerhedskursus etc., som lovbefalet. Jan Skou-Nielsen anbefaler at checke op på de nyeste regler i forhold til sejlads generelt, og sejlads på søerne specifikt.

Dagtilbuddene har busser til rådighed, disse bruges i Kastanjehuset til udflugter, men i Daghus Hinge bruges de primært til at hente og bringe brugere, da Daghuset har et stort opland, og der er begrænset eller ingen offentlig transport. Enkelte køres også nu til Kastanjehuset, og til Daghus Hinge på grund af de lange afstande, efter at Bakkevænget lukkede. I alt bliver mellem 20 og 25 brugere dagligt transporteret i busserne. Pt. er transporten gratis for brugerne, men lederen overvejer at graduere brugen af bustransport, da brugere af § 104 dagtilbud = Kastanjehuset har krav på tilbud om transport, hvis de ikke kan bruge offentlig transport. Og brugere af § 103 beskyttede beskæftigelsestilbud = Daghus Hinge skal i princippet selv betale transport. Det problematiseres dog af at Daghus Hinge ligger ude på landet, uden offentlig transport. Leder vil snarest drøfte disse overvejelser med medarbejdere og brugere.

Brugerindflydelse:

Generelt har brugerne begge steder en høj grad af indflydelse på hvilke aktiviteter/arbejdsopgaver de vil lave. De er i vidt omfang med til at bestemme opgavernes art, dog er der vel også nogle skal-opgaver der skal løses, - især under § 103, Daghus Hinge. Indtil for ca. et år siden hørte daghus Hinge ledelsesmæssigt sammen med Botilbuddet, og løste de fleste pedelopgaver. Det er der dog ændret på nu, hvor Daghuset ledelsesmæssigt hører sammen med Kastanjehuset.

Det tilstræbes at den enkelte bruger har et graderet ansvar der passer til hvad den enkelte magter og ønsker.

Kastanjehuset har for nylig afholdt et temamøde med brugerne hvor ønsker til fremtidige aktiviteter etc. blev drøftet, og personalet oplevede at brugerne deltog aktivt. Personalet sætter rammerne for hvad der reelt er muligt at gøre, i forhold til rammer/ressourcer.

Det beskrives at i takt med at brugerne har en højere grad af indflydelse, stiller de også flere krav og forholder sig positivt kritiske overfor f.eks. aktivitetsforslag. Der er fokus på at der skal være plads til uenighed.

Der er planer om at lave en skriftlig brugerundersøgelse.

Sprogbrug og omgangsformer:

<p>Personalet arbejder ud fra en anerkendende tilgang til brugerne, og de oplever at gevinsten er at der er en respektfuld omgangstone- og form bruger til bruger, bruger til medarbejder, og medarbejder til bruger.</p> <p>Personalet har opmærksomhed på det anvendte sprog som en del af den sociale færdighedstræning.</p> <p>Under besigtigelsen oplevede tilsynet en uformel og respektfuld omgangstone, med rummelighed og plads til humor.</p>
<p>Forældre og pårørende:</p> <p>Den enkelte bruger kan vælge hvorvidt pårørende skal/kan inddrages. I Kastanjehuset inviteres pårørende til et årligt arrangement, og i Daghus Hinge inviteres pårørende også til forskellige arrangementer året rundt, f.eks. den førnævnte jagtmiddag.</p>
<p>Magt:</p> <p>Der har ikke været nogen episoder med magtanvendelse det seneste år. Dagtilbuddene arbejder bevidst med social færdighedstræning, dialog samt en anerkendende tilgang, bl.a. for at forebygge konflikter.</p> <p>Personalet oplever også at brugerne typisk ikke møder op i dagtilbuddet, hvis de en dag har det psykisk dårligt.</p>
<p>Klager:</p> <p>Via skriftlige ophæng orienteres brugerne om klagemuligheder.</p> <p>Der har ikke været klager i det forløbne år. Via dialogen og brugerindflydelsen opnås enighed og kompromiser. For eksempel har det været drøftet om de studerende må læse de pædagogiske handleplaner, og løsningen blev at brugerne selv kan bestemme hvad der skal stå i planen, og dermed hvad andre skal vide om dem.</p>
<p>Eksternt samarbejde:</p> <p>Der er eksternt samarbejde omkring den enkelte bruger med bostøtte, botilbud, Lokalpsykiatri, læger, alt efter hvad den enkelte bruger har skrevet under på i en Samtykke erklæring, og efter hvad der skønnes relevant.</p> <p>I både Daghus Hinge og i Kastanjehuset findes der et dataark for hver bruger, med relevante navne og telefonnumre på samarbejdspartnere. Der afholdes samarbejds møder og opfølgingsmøder hvor de relevante samarbejdspartnere ofte deltager. Det kan være forskelligt hvem der tager initiativ til at samarbejds møde, - udgangspunktet er at den der oplever behov for det, indkalder.</p> <p>Derudover afholdes der samarbejds møder med psykiatrien i regionen.</p> <p>Leder giver udtryk for at have et godt samarbejde med Handicap-og Psykiatri afdelingen i kommunen. Leder afholder opfølgingsmøder med sagsbehandlere i forhold til hvilke brugere der er på vej ind og ud.</p>

Sundhed, sygdom, medicinering og hygiejne:

Dagtilbuddene har fokus på hygiejne og sund kost. Som en del af social færdighedstræning bliver nogle brugere også opfordret til at gå i bad. De der arbejder i køkkener, får undervisning i hygiejne i forbindelse med madlavning. De har arbejdstøj til køkkenarbejdet, ligesom Udegruppen i Daghus Hinge har sikkerhedstøj/sko til skovarbejde.

Personalet er pt. i gang med at undersøge forsikringskrav ift, brugerne i § 103 og § 104 tilbud.

Der er politikker i forhold til alkohol/misbrug, og rygning. Der må ikke drikkes alkohol/indtages euforiserende stoffer i dagtilbuddene, og man må ikke møde op påvirket. Dog kan der gives tilladelse til servering af alkohol til fester., hvor der kan laves specielle aftaler med de brugere der måtte have behov for det.

Der findes ikke en seksualpolitik, oftest henvises brugerne til bostøtte/botilbud vedrørende samtaler seksualliv/problemer, jævnfør det at Daghuset er et arbejdstilbud og Kastanjehuset er et aktivitetstilbud.

Dagtilbuddene administrerer ikke medicin.

Brugerøkonomi:

Der er egenbetaling til aktiviteter og transport til udflugter og ferieture. Priserne afspejler de reelle omkostninger.

Tilbuddets organisatoriske, fysiske og personalemæssige forhold og rammer.**Struktur:**

Nuværende leder Thomas Haman startede marts 2008, som leder for 4 dagtilbud, fordelt på 4 adresser. I Daghus Hinge er der ansat en teamleder.

Bakkevænget blev forsøgsvist lukket ned i december 2008, da de 3 medarbejdere og 13 brugere udgjorde en lille enhed, som blev for sårbar ved sygdom/fravær. Brugere og personale er overflyttet til de andre enheder. Forsøget vurderes og afsluttes snarest.

I Kostprojektet på skolen i Kjellerup er der ansat en medarbejder fra socialpsykiatrien, som samarbejder med det øvrige køkkenpersonale og de skånejobsansatte.

Personalesammensætningen er meget bred: autodidakte, lærer, pædagoger, ergoterapeuter, social- og sundhedsassistenter, sygeplejerske, plejer. Personalet vælges primært ud fra de personlige kompetencer, som dagtilbuddet aktuelt har brug for.

Leder og personale er enige om at den store tværfaglighed giver gode udbytterige faglige drøftelser.

Der deltager brugere i ansættelsesudvalget, erfaringerne med dette er gode.

Der er 8-9 medarbejdere i hvert dagtilbud i Kastanjehuset og Hinge.

Samarbejde og kommunikation:

Der holdes personalemøde à 2 timer hver uge i Kastanjehuset, og i Daghus Hinge 1½ time hver anden uge, begge steder med fast dagsorden og der skrives referat. Bl.a. er arbejdsmiljø faste

punkter.
Daghus Hinge holder fælles personalemøde med Botilbuddet hver anden måned. Dagtilbuddene har fælles temadage af og til.

Begge dagtilbud har fast supervision med psykolog udefra.

Sidste år overtog Thomas Haman den gældende institutionsplan, så i år er første gang hvor han selv har lavet den, pga. tidspress fandt han det ikke muligt at inddrage medarbejderne ret meget, men det har han som et specifikt ønske for næste års plan.

Tilbudsportalen er ikke justeret for nylig, men skulle være gældende og beskriver tilbuddet godt.

Arbejdsplanlægning:

Der bruges stort set ikke vikarer i dagtilbuddene, da det opleves som ressourcekrævende at skulle sætte en vikar ind i arbejdet for korte perioder/få dage. I stedet dækker personalet hinanden ind ved sygdom /fravær, og aflyser evt. nogle aktiviteter, slår nogle grupper sammen. Af og til bruger Kastanjehuset dog kendte vikarer fra Bostøtten, da de kender huset og en del af brugerne i forvejen. Tidligere har man brugt studerende som vikarer i sommerperioden. Daghus Hinge kunne i princippet trække på botilbuddets vikarkorps, men gør det ikke.

Fysiske rammer:

Dagtilbuddene fremstår med meget forskellige fysiske rammer. Kastanjehuset ligger centralt i Silkeborg, i en flot restaureret byejeendom med gårdhave. Daghus Hinge har en særdeles naturskøn beliggenhed, men ældre bygninger der kræver meget vedligeholdelse. Der kan siges at være en fordel ved at bygningerne er vedligeholdelseskrævende, idet det giver Udegruppen nogle gode meningsfulde aktiviteter, - som også mange mandlige brugere kan forholde sig til.

Der er rengøringspersonale ansat begge steder, i Hinge varetages det af et hjemmeservicefirma.

Sikkerhedsforhold:

Der er evakueringsplan og beredskabsplan. I Kastanjehuset har brandvæsenet undervist i slukning og redning.

Flere medarbejdere har førstehjælps kursus, og det planlægges at lave fælles førstehjælps kurser for alle medarbejdere.

Arbejds miljø:

Der planlægges udarbejdelse af APV i løbet af 2009, i samarbejde med HR afdelingen i kommunen.

Der arbejdes på at øge kendskabet til hinanden på tværs af dagtilbuddene, som fysisk ligger meget adskilt. Sammenlægningen har bevirket at dagtilbud med forskellige traditioner og historier samt forskellige vilkår nu organisatorisk hører sammen.

Man søger at løse uenigheder med den/de det handler om, eller går til lederen. Om nødvendigt kan HR afdelingen inddrages, hvilket man gjorde i den afskedssag der for nylig har været.

Der har været en enkelt arbejdsskade som er anmeldt, i forbindelse med pilefletning. Der opleves begge steder en stor rummelighed blandt brugerne overfor hinanden, og der opleves ikke vold.

Der er begge steder god medarbejdertilfredshed, i Daghus Hinge oplever personalet at det er en arbejdsplads med mange positive forandringer, som er inde i en god udvikling. Fra Kastanjehuset giver medarbejderne udtryk for en god arbejdsplads med mange muligheder.

Der er endnu ikke nogen der har ønsket eller gjort brug af muligheden for rotation.

Rekruttering/fastholdelse af medarbejdere:

Der er oftest ca. 20 ansøgere til de bredt opslåede stillinger. Der findes en ansættelsesprocedure, og der deltager brugere i ansættelsesudvalget.

Straffeattest indhentes ikke, og det er ikke et krav. Helbredserklæring bruges oftest ikke. Dog kan brugere med fysiske begrænsninger i arme/ben ikke arbejde i Daghus Hinge, på grund af de meget fysisk prægede aktiviteter.

Personaleudvikling – personaleuddannelse

Medarbejderne deltager i forskellige faglige netværk, som f.eks. køkkenledernetværk og vejledernetværk. Thomas Haman er i gang med en coach-uddannelse, og starter efter sommerferien på en diplomuddannelse i ledelse.

Udvikling af tilbuddet

Udviklingstiltag:

Der er ønske om at udvikle et tilbud der er målrettet unge, dog skal ressourcer og pladser tages fra de nuværende tilbud, så planerne er endnu ikke konkrete.

Vejlederfunktionen i forhold til praktikanter prioriteres, og medarbejdere uddannes efter behov til det. Der er ansat en koordinator som koordinerer bredt i forhold til praktikanter i Socialpsykiatrien.

På sigt vil der blive sat penge af til diplomuddannelser for basispersonale i Handicap- og Psykiatri.

Medarbejdere deltager i faglige kurser efter behov, og indenfor de økonomiske rammer til dette.

Målgruppen har i Kastanjehuset ændret sig lidt over tid, der er flere brugere med personlighedsforstyrrelser og affektive forstyrrelser nu end tidligere.

Aftaler:

Ingen aftaler.

Møde med beboere/pårørende

Ingen brugere eller pårørende valgte at mødes med tilsynet.

Resume og sammenfattende konklusion

Daghus Hinge og Kastanjehuset er to dagtilbud for sindslidende, men med forskellig historie, traditioner og vilkår. Det opleves som personalet i begge dagtilbud gør god brug af de tilstedeværende rammer, og at der begge steder skabes og udføres nogle gode meningsfulde aktiviteter og arbejdsopgaver sammen med brugerne.

Der arbejdes aktivt med brugerindflydelse på flere niveauer, i valg og prioritering af aktiviteter/arbejdsopgaver, og ved ansættelse af personale.

Det er kun ca. et år siden at dagtilbuddene fik en fælles leder, og det er indlysende at det tager tid at konsolidere en sådan fusion, ikke mindst på grund af den store fysiske afstand, ca. 20 km. Der ligger en stor opgave for medarbejdere og leder i at sammen skabe et godt samarbejde på tværs i dagtilbuddene, da det måske kunne give såvel medarbejdere som brugere gode muligheder for rotation, og derved nye udfordringer.

Tilsynet bemærkede en positiv udvikling i Daghus Hinge, med mange nye aktiviteter i gang rundt i området.

Punkter til opfølgning ved næste tilsyn:

- Afklaringen af Bakkevængets fremtid.

Under tilsynsbesøget har de tilsynsførende ikke oplevet eller er blevet præsenteret for forhold der giver anledning til påbud, henstillinger eller anbefalinger.